Kanoon.ir

درخت تو گر بار دانش بگیرد

به زیر آوری چرخ نیلوفری را

شما با دانلود این نمونه سوال، کد تخفیف خرید کتاب از سایت کانون بوک دریافت می کنید

برای دریافت کد جایزه خود، عدد 33 را به سر شماره 90008451 ارسال کنید.

kanoonBook.ir

www.kanoon.ir

نام:	به نام خدا	نام درس: فارسی ۳
نام خانوادگی:	دبیرستان نمونه دولتی اسوه	تاریخ آزمون: ۲۸...../ ...../۸...../۱۴۰۳
پایه: دوازدهم		مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱. معنی هر یک از واژه‌های مشخص شده را بنویسید. (۱/. نمره – هر مورد ۵/.)

الف) همت اگر سلسله‌جنبان شود. **ب)** بگرای چو اژدهای گرزه

۲. معادل معنایی کلماتِ:«مسلک، اهرمن، طرْف» را از گزینه‌های زیر بیابید و داخل کمانک بنویسید.(۷۵/.- هر مورد ۲۵/.)

الف) ز نیرنگ هوا و از فریب آز خاقانی — دلت خلد است خالی ساز از طاووس و شیطانش

ب) نه قوّتی که توانم کناره جستن از او — نه قدرتی که به شوخی‌اش در کنار کشم

ج) نه مرد عشق او بودی دلا گفتیم و نشنیدی — طریق عشق ورزیدی و حال خویشتن دیدی

۳. واژۀ «.....» در بیت «الف»، برابر معنایی واژۀ «.....» در بیت «ب» است. (۱)

الف) «تا خار غم عشقت آویخته در دامن — کوته‌نظری باشد رفتن به گلستان‌ها»

ب) «چون گشت زمین ز جور گردون — سرد و سیه و خموش و آوند»

۴. معنی واژۀ همت در کدام گزینه، با بیت زیر معادل است. ۵/.)

«همت اگر سلسله‌جنبان شود — مور تواند که سلیمان شود»

الف) هر که را یک ذره همت داد دست — کرد او خورشید را زان ذرّه پست

ب) همت از صاحب‌دلی کن التماس — پس به صاحب‌دولتی کن التجا

۵. درست غلط‌های املایی هر یک از عبارات زیر را بنویسید. ۱/۵/ نمره – هر مورد ۲۵/.)

الف) دشمن با استقرار صلاح‌های زیادی قله را در دست داشت.

ب) در میان بحت و حیرت اسیر دشمن با صدای بلند از ته دل خندیدیم.

ج) با این پانزده مینی که برایمان باقی مانده دشت را مین‌گزاری کنم.

د) عن‌غریب است که دشمن توی این دشت وسیع عملیّات کند.

هـ) با دیدن سرهای پایین افتادمان مثل این که ماجرا را حدس زد.

و) خر سلّانه‌سلّانه می‌آید و هر علف و خاری را بو می‌کشد و پوزه می‌زند.

۶. با توجه به بیت‌های زیر درستی یا نادرستی هر یک از موارد داده شده را تعیین کنید. (۱ نمره – هر مورد ۵/.)

تو مشت درشت روزگاری — از گردش قرن‌ها پس‌افکند

زین بی‌خردان سفله بستان — داد دل مردم خردمند

الف) در گروه اسمی «مشت درشت روزگار» واژۀ مشت هسته و درشت مضاف‌الیه است.

ب) ترکیب‌های «مردم خردمند» و «این بی‌خردان» از نظر دستوری با «بی‌خردان سفله» یکسان است.

۷. نقش دستوری واژه‌های مشخص‌شده را بنویسید. (۵/. نمره – هر مورد ۲۵/.)

الف) در پیشگاه اهل خرد نیست محترم — هرکس که فکر جامعه را محترم نداشت

ب) همتم بدرقۀ راه کن ای طایر قدس — که دراز است ره مقصد و من نوسفرم

۸. در بیت زیر یک مورد حذف بیابید و نوع آن را مشخص کنید. (۵/. نمره – هر مورد ۲۵/.)

«هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت — آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت»

۹. نقش‌های دستوری «مسند و متمم» را در مصراع اول بیابید و بنویسید. (۵/. نمره – هر مورد ۲۵/.)

«در پیشگاه اهل خرد نیست محترم — هرکس که فکر جامعه را محترم نداشت»

۱۰. نوع ترکیب‌های زیر را از نظر دستوری (وصفی – اضافی) مشخص کنید. (۱ نمره- هر مورد ۲۵/.)

www-kanoon.ir

الف) شیر سپهر　　ب) گنبد گیتی　　ج) ضربتی چند　　د) کبود اورند

ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۱. آرایهٔ مشترک مصراع‌های زیر چیست؟ (۲۵/.)

الف) با شیر سپهر بسته پیمان　　ب) پنهان مکن آتش درون را　　ج) ای مشت زمین بر آسمان شو

۱۲. آرایهٔ اختصاصی ابیات ردیف «الف» را از ستون «ب» بیابید و بنویسید. (۱/۵ نمره – هر مورد ۲۵/.) (توجه: یک آرایه اضافی است.)

	«الف»		«ب»
۱	آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم	ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است	کنایه
۲	در دفتر زمانه فتد نامش از قلم	هر ملتی که مردم صاحب‌قلم نداشت	اغراق
۳	تا چشم بشر نبیندت روی	بنهفته به ابر چهر دلبند	استعاره
۴	تا درد و ورم فرونشیند	کافور بر آن ضماد کردند	اسلوب‌معادله
۵	مستمع صاحب سخن را بر سر کار آورد	غنچهٔ خاموش بلبل را به گفتار آورد	حسن‌تعلیل
۶	ای دیو سپید پای در بند	ای گنبد گیتی ای دماوند	تشخیص
			تلمیح

۱۳. آرایهٔ صحیح را از کمانک مقابل هر بیت انتخاب کنید. (۱ نمره – هر مورد ۲۵/.)

الف) ای مادر سرسپید بشنو　　این پند سیاه‌بخت فرزند (تضاد/ پارادوکس)

ب) با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است　　ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت (تضمین/ تلمیح)

پ) برکن ز بن این بنا که باید　　از ریشه بنای ظلم برکند (تشخیص/ تشبیه)

د) آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم　　ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است (مَجاز/ کنایه)

۱۴. تمام آرایه‌های بیت زیر در کدام گزینه صحیح آمده است؟ (۵/. نمره)

«خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد　　زاشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است»

۱) استعاره، کنایه، تلمیح، تشخیص　　۲) کنایه، مجاز، تشبیه، جناس

۳) تشخیص، تلمیح، اغراق، کنایه　　۴) تلمیح، استعاره، مجاز، نماد

۱) ۲　　۲) ۳　　۳) ۱　　۴) ۴

۱۷. نام پدیدآورندگان آثار مقابل را بنویسید. (۱. نمره – هر مورد ۵/.)

الف) قصّهٔ شیرین فرهاد　　ب) روایت سنگرسازان۲

۱۸. در کدام گزینه یکی از دلایل سروده‌شده دماوندیّه نیامده است؟ (۵/. نمره)

الف) آزار وطن‌خواهان　　ب) هرج و مرج قلمی　　ج) تهاجم بیگانگان　　د) سستی کار دولت

ج) قلمرو فکری (۸ نمره) [درک مطلب ۵ نمره]

۱۹. مفهوم محوری و اصلی هر یک از ابیات زیر را در کوتاه‌ترین عبارت بنویسید. (۱ نمره – هر مورد ۲۵/.)

الف) خانه‌ای کو شود از دست اجانب آباد　　زاشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است

ب) بفکن ز پی این اساس تزویر　　بگسل ز هم این نژاد و پیوند

ج) فرخی ز جان و دل می کند در این محفل　　دل نثار استقلال جان فدای آزادی

د) تـو قلـب فسـردهٔ زمینـی　　از درد ورم نموده یک‌چند

۲۰. منظور از بخش‌های مشخص شده در اشعار زیر کیست یا چیست؟ (۱ نمره- هر مورد ۲۵/.)

الف) آن کسی را در این ملک سلیمان کردیم　　ب) زین سوخته‌جان شنو یکی پند

www-kanoon-ir

ج) «ای مادر سرسپید بشنو　　این پند سیاه‌بخت فرزند

۲۱. مفهوم مشترک بیت‌های زیر را بنویسید. (۱/.)

الف) دلا خموشی چرا؟ چو خُم نجوشی چرا؟　　برون شد از پرده راز تو پرده‌پوشی چرا؟

ب) شو منفجر ای دل زمانه　　وآن آتش خود نهفته مپسند

۲۲. در ابیات: «تا وارهی از دم ستوران　　وین مردم نحس دیومانند

با شیر سپهر بسته پیمان　　با اخترسعد کرده پیوند» (۵/. نمره – هر مورد ۲۵/.)

الف) منظور از «شیر سپهر» چیست؟　　ب) مفهوم کلی دو بیت موجب خلق کدام آرایه شده است؟

۲۳. شاعر در بیت: «از سیم به سر یکی کُلَه‌خود/ زآهن به میان یکی کمربند» چه چهره‌ای برای دماوند ترسیم نموده است؟ (۵/.)

معنی ساده، روان و امروزی ابیات زیر را بنویسید. (۳ نمره – هر بیت ۵/. نمره)

۲۵. با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است　　ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت

۲۶. تا درد و ورم فرونشیند　　کافور بر آن ضماد کردند

۲۷. ای دیو سپید پای دربند　　ای گنبد گیتی ای دماوند

۲۸. بگرای چو اژدهای گرزه　　بخروش چو شرزه شیر ارغند

۲۹. برکش ز سر این سپیدْ معجر　　بنشین به یکی کبودْ اورند

۳۰ همت از باد سحر می‌طلبم گر ببرد　　خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است

نام:		**نام درس:** فارسی ۳
نام خانوادگی:		**تاریخ آزمون:** ...۲۸../ ..۸..../.....۱۴۰
پایه: دوازدهم		**مدت آزمون:** ۷۵ دقیقه

۱. الف: سلسله‌جنبان: ..... **ب) گرزه:** ..... **(۵/.)**

۲. مسلک: ..... **اهرمن:** ..... **طرف:** ..... **(۷۵/.)**

۳. الف: ..... **ب)** ..... **(۵/.)**

۴. ..... **(۲۵/.)**

۵. الف: ..... **ب)** ..... **ج)** ..... **د)** ..... **هـ)** ..... **و)** ..... **(۵/۱)**

۶. الف: ..... **ب)** ..... **ج)** .... **(۱ نمره)**

www-kanoon-ir

۷. الف) هر کس: ..... ب) ـَم: ..... (۵/.)

۸. مورد حذف شده: ..... ب) نوع حذف: ..... (۵/.)

۹. مسند: ..... متمم: ..... (۵/.)

۱۰. الف) شیر سپهر: ..... ب) گنبد گیتی: ..... ج) ضربتی چند: ..... د) کبود اورند: ..... (۱نمره)

۱۱. ..... (۲۵/.)

۱۲. ۱. ..... ۲. ..... ۳. ..... ۴. ..... ۵. ..... ۶. ..... (۵/۱)

۱۳. الف) ..... ب) ..... ج) ..... د) ..... (۱ نمره)

۱۴. ..... (۲۵/.)

۱۵. ..... (۲۵/.)

۱۶. الف) ..... (۵/.) ب) .... (۵/.)

۱۷. الف) ..... ب) ..... (۵/.)

۱۸. ..... (۲۵/.

۱۹. الف) ..... ب) ..... ج) ..... د) ..... (۱ نمره)

۲۰. آن کسی: ..... سوخته‌جان: ..... مادر: ..... فرزند: ..... (۱ نمره)

۲۱. ..... (۵/.)

۲۲. الف) ..... ب) ..... (۵/.)

۲۳. ..... (۵/.)

۲۴. الف) .....

ب) ۱. ..... ۲. .....

ج) آرایه: ..... نمونه: ..... د) چموش: ..... (۵/۱)

۲۵. ..... . (۵/.)

www-kanoon-ir

۲۶. ..... . (۰/۵)

۲۷. ..... . (۰/۵)

۲۸. ..... . (۰/۵)

۲۹. ..... . (۰/۵)

۳۰. ..... . (۰/۵)

نام: ..... نام خانوادگی: ..... پایه: دوازدهم	به نام خدا فصل۲ – ادبیات پایداری - درس ۳ و ۵ **پاسخ‌نامهٔ تشریحی**	نام درس: فارسی ۳ تاریخ آزمون: ...../ ...../۱۴۰۰ مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

۱. الف: سلسله‌جنبان: محرّک، آن که دیگران زا به کاری برمی‌انگیزد

ب) گرزه: ویژگی نوعی مار سمّی و خطرناک (۰/۵)

۲. مسلک: ج) طریق اهرمن: . الف: شیطان طرف: ب) کنار، کناره (۰/۷۵)

۳. الف: آویخته ب) آوند (۰/۵)

۴. الف (۰/۲۵)

۵. الف: سلاح ب) بهت ج) مین‌گذاری د) عن‌قریب هـ) افتاده‌مان و) خاری (۵/۱)

۶. الف: نادرست (درشت صفت است) ب) درست (همه ترکیب وصفی هستند) ج) ۴ ۴ (۱ نمره)

www.kanoon.ir

۷. الف) هر کس: نهاد ب) ـَم: مضاف‌الیه (۵/.)

۸. مورد حذف شده: آری صحیح است(دلم) ب) نوع حذف: معنوی (لفظی) توجه: یک مورد کافی است. (۵/.)

۹. مسند: محترم متمم: پیشگاه (۵/.)

۱۰. الف) شیر سپهر: اضافی ب) گنبد گیتی: اضافی ج) ضربتی چند: وصفی د) کبود اورند: وصفی (۱نمره)

۱۱. استعاره (۲۵/.)

۱۲. ۱. تلمیح ۲. کنایه ۳. حسن‌تعلیل ۴. استعاره ۵. اسلوب‌معادله ۶. اغراق (۵/۱)

۱۳. الف) تضاد ب) تلمیح ج) تشبیه د) مجاز (۱ نمره)

۱۴. ۲ (۲۵/.) (کنایه: ز اشک ویران کنش) (مجاز: دست) (تشبیه: خانه به بیت‌الحزن) (جناس با دست با است) (بیت تشخیص و نماد ندارد)

۱۵. ۲ (۲۵/.) غلط‌ها: (مضمون آن‌ها) (در عصر مشروطه) (دگرگونی‌های سیاسی و اجتماعی)

۱۶. الف) سلطهٔ بیگانگان بیدادگری محمدعلی‌شاه (۵/.) ب) ۱۳۰۱ . شمسی (۵/.)

۱۷. الف) احمد عربلو ب) عیسی سلمانی لطف‌آبادی (۵/.)

۱۸. ج) یا تهاجم بیگانگان(۲۵/.)

۱۹. الف) بیگانه‌ستیزی ب) ظلم‌ستیزی (استبدادستیزی)
ج) جان‌فشانی در راه وطن د) جامعهٔ ستمدیده و استبدادزده (۱ نمره)

۲۰. آن کسی: محمدعلی‌شاه سوخته‌جان: شاعر (بهار) مادر: دماوند فرزند: شاعر (بهار) (۱ نمره)

۲۱. توصیه به قیام (انقلاب، اعتراض) (۵/.)

۲۲. الف) خورشید ب) حسن‌تعلیل (۵/.)

۲۳. . مبارز (جنگجوی) آماده (۵/.)

۲۴. الف) طنز ب) ۱. استفاده از جملات ساده و کوتاه ۲. کاربرد فراوان واژگان، ترکیبات، کنایات و امثال زبان عامه
ج) آرایه: کنایه (یا: تکرار یا واج‌آرایی یا استعاره)نمونه: کار دستمان می‌دهد (یا: خر یا «خ» یا از چشمانش شرارت می‌بارد)
د) چموش: سرکش، نافرمان، وحشی (۵/۱)

www-kanoon-ir

۲۵. با آن که جیبم از پول و جامم از شراب خالی است اما آسودگی خاطری دارم که جمشید صاحب جام جهان‌نما نداشت. (۰/۵)

۲۶. برای این که درد و برآمدگی آرام شود کافور (برف) را به عنوان نوشدارو بر قله آن نهاده‌اند. (۰/۵)

۲۷. ای دماوند که مانند دیوسپید گرفتاری و از بسیاری ارتفاع مانند گنبد جهان هستی. (۰/۵)

۲۸. مانند اژدهای سمی حمله کن و مثل شیر خشمگین قهرآلود فریاد بزن. (۰/۵)

۲۹. این چادر سفید را از سرت بردار و بر تخت کبود حکومت بنشین. (۰/۵)

۳۰. از باد سحرگاهی کمک می‌خواهم که خبر اسارت مرا برای دوست مبارزم که آزاد است ببرد. (۰/۵)